

Gümrük ve inhisarlar vekilliği teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 16/X/1935 - Sayı : 3133)

No.
2825

Kabul tarihi
9 - X - 1935

Birinci kısım

Merkez teşkilâtı

BİRİNCİ MADDE — 1909 numaralı kanun ile kurulmuş olan Gümrük ve inhisarlar vekilliği aşağıda yazılı dairelerden toplanır:

A) Merkezde:

- 1 - Müsteşarlık,
- 2 - Hususî kalem müdürlüğü,
- 3 - İnhisarlar umum müdürlüğü,
- 4 - Gümrük muhafaza umum kumandanlığı,
- 5 - Teftiş heyeti,
- 6 - Hukuk müşavirliği,
- 7 - Gümrükler umum müdürlüğü,
- 8 - Muhasebe müdürlüğü,
- 9 - Zat ve sicil işleri müdürlüğü,
- 10 - Levazım müdürlüğü.

B) Taşrada:

- 1 - Başmüdürlük,
- 2 - Müdürlük,
- 3 - Başmemurluk,
- 4 - Memurluk.

İnhisarlar umum müdürlüğü ile Muhafaza umum kumandanlığı vazife ve teşkilât bakımından hususî kanun ve nizamnamelerine tâbidirler.

İKİNCİ MADDE — Müsteşar, vekilin müşavir ve yardımcısı olup vereceği direktiflere göre vekillik işlerini idare eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hususî kalem müdürlüğü, vekilliğin teşrifat, hususî ve mahrem işlerini ve vekil veya müsteşarın emredeceği diğer muhabereleri ve işleri yapar.

Vekillik ve Gümrükler umum müdürlüğü namına gelen yazılara aid evrak işleri de bu müdürlük tarafından görülür.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Teftiş heyeti, vekil namına ve ondan alacakları direktife göre kanun, nizamname ve emirlerin iyi tatbik edilib edilmediğini teftiş ve murakabe etmekle mükellef olup, vekilliğe bağlı teşkilâtın hepsinde ve bunların memur ve müstahdemleri üzerinde dilediği anda teftiş yapmağa, elleri altında bulunan para ve ayniyatı ve malları ve bunlara aid gizli, açık defter ve vesikaları tetkik etmeğe ve yazılı istek üzerine bunları göstermekten çekinen veya zimmeti veya ihtilâsı veya muamelelerinde mühim suiistimali görülen memurların doğrudan doğruya ellerini işten çektirmeğe,

Gümrük mıntakası içinde bütün nakil vasıtaları ile eşyalarını ve yolcuları ve vekâletin murakabesine tâbi ambar ve antrepolarda mevcut malları ve bunların kayid-

lerini muayene ve teftiş eylemeğe ve lüzumunda idare haklarını koruyacak tedbirler almağa salâhiyetlidirler.

BEŞİNCİ MADDE — Hukuk müşavirliğinin vazifesi, vekillik makamından veya dairelerden verilecek mukavelename, kanun, nizamname projeleri ve daha başka işler hakkında kanunî ve hukukî görüşünü bildirmek,

Vekâlete aid davaların sicillini tutmak ve geçirdikleri safhaları takib etmektir.

ALTINCI MADDE — Gümrükler umum müdürlüğü, gümrük ve tarife kanunlarının ve gümrüklerle alâkalı diğer kanun, nizamname, muahede ve mukavelelerin iyi tatbikini temin ve gümrüklerin bu yoldaki faaliyetlerini tanzim ve takib eder ve gümrük şube ve servislerinin verimli ve ileri çalışmalarına yarayacak tedbirleri alır ve gümrük işlerine ve gelirlerine dokunan kanun projelerini tetkik ile görüşünü bildirir.

YEDİNCİ MADDE — Muhasebe müdürlüğü:

A - Merkezin ve Gümrük muhafaza umum kumandanlığının maaş ve masraflarını tediye ile tahsilâtı icra eder.

B - Taşra tediya ve bütün nakid müraselâtını idare ve zimmetleri takib eder.

C - Gümrüklerin bütçe dahil ve harici masraflarını merkezde toplayarak tetkik ve mahsublarını icra eder ve Maliye vekâleti umum muhasebe müdürlüğüne hesaplarını verir.

Ç - Vekillğin bütçe ve katî hesap projelerini hazırlar ve muhasebei umumiye ve Divanı muhasebat kanunları ile sair kanunlarda muhasebe müdürlerine ve muhاسبlere verilmiş olan vazifeleri yapar.

SEKİZİNCİ MADDE — Zat ve sicil işleri müdürlüğü:

Memurların, tayin, terfi, nakil, tahvil, takdir, tecziye, izin ve tekaüd ve yetim maaşı tahsis muamelelerini ve merkez memurlarının maaş ve harcırah tahakkuku işlerini görür ve bütün memurların gizli ve açık sicillerini tutar, tahkik evrakı ve memurin işlerinden doğan idarî davaları takib ve mercilerine sevkeder.

Disiplin komisyonu raportörlüğünü de bu müdürlük yapar.

DOKUZUNCU MADDE — Levazım müdürlüğü:

Merkez ve taşra idarelerinin mefruşat, demirbaş, matbu evrak, kırtasiye gibi levazım ve ihtiyaclarını temin ve bunlara aid muameleleri ifa eder.

Talimatname ve sair umumî yazıları, kitabları bastırıp dağıtır. Vekillik kütüphanesini idare eder ve gümrük yapılarının inşa ve tamir ve bakım ve temizlik işleriyle merkezin alım ve satım muamelelerini görür.

İkinci kısım

Taşra teşkilâtı

ONUNCU MADDE — Vekillğin taşra teşkilâtı memurluk, başmemurluk ve müdürlüklere ayrılır.

Memurluklar başmemurluklara veya doğrudan müdürlüklere, başmemurluklar müdürlüklere, müdürlükler de vekillğe bağlanırlar.

Birden fazla gümrük müdürlükleri bulunan şehirlerde veya vekillike lüzum görülecek yerlerde bu müdürlükler bir başmüdüre veya bir müdüre bağlanabilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Taşra teşkilâtından her biri kendi salâhiyetleri dahilinde vekillğe aid vazife ve hizmetleri kanun, nizamname, talimatnamelere ve konmuş usullere göre başarmak ve bu yolda verilen emirleri yerine getirmek

mek ve iş sahiblerine kanun dairesinde kolaylık göstermekle mükelleftir.

ON İKİNCİ MADDE — Gümrük kimyagerleri, gümrük tarifesi kanunile diğer hususî kanunları icabınca gümrüklerden geçecek eşya ve sair maddeleri usul ve talimat dairesinde muayene ve tahlil etmek ve bu yolda lüzum gösterilecek etüdüleri yapmak ile mükelleftirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Koleuların vazifeleri:

Gümrüklerce göz altında bulundurulmasına lüzum görülen eşya ve yolcu beraberinde bulunmak, deniz üstü muamelelerde muayene, tartı ve sayma işlerinde muayene memurlarına yardım eylemek, gümrüklerin elden götürülmesi icab eden yazılarını ve tahlil için çıkarılmış eşya nümunelerini yerlerine götürmek gibi hizmetlerdir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Vekilliğin merkez ve taşra memur kadrosu bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir, bu cetvel, 11 - VI - 1932 tarih ve 2006 numaralı kanuna ekli (1) numaralı cetvelin gümrükler kısmı yerine konmuştur. Bu cetvelde gösterilen memuriyet dereceleri azamî olup icab ettiği takdirde bu dereceler yerine maaşı daha az derecede memur istihdamı caizdir.

2006 numaralı kanuna ekli (1) numaralı cetvelin Gümrük muhafaza umum kumandanlık kısmından 17 nci dereceli birinci sınıf piyade muhafaza memurları sayısından (265) i ve 18 nci dereceli ikinci sınıf piyade muhafaza memurları sayısından da (133) ü indirilmiştir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbik şekli bir nizamname ile tayin olunur.

MUVAKKAT MADDE — 2006 numaralı kanuna bağlı (1) numaralı cetvelin gümrükler kısmında yazılı memurluklardan peyderpey açılacak yerler mezkûr cetvelden çıkarılır ve tahsisatı bu kanuna bağlı cetveldeki memurluklara karşılık gösterilmek suretile yeni kadro üç sene içinde tatbik olunur.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükmü neşri tarihinden muteberdir.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini Gümrük ve inhisarlar vekili yerine getirir.

11 teşrinievvel 1935

CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>MERKEZ MEMURLARI</i>			
2	Müsteşar	1	125
<i>Hususî kalem müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
9	Evrak masası âmiri [1]	1	40
10	Mümeyyiz	1	35
11	Tetkik memuru	2	30
12	Memur	4	25
14	»	1	20
		10	
<i>Hukuk müşavirliği</i>			
4	Hukuk müşaviri	1	90
7	Müşavir muavini	1	55
10	Mümeyyiz	1	35
11	»	1	30
12	Memur	1	25
		5	
<i>Teftiş heyeti</i>			
3	Reis	1	100
4	Başmüfettiş	2	90
5	1 nci sınıf müfettiş	6	80
6	2 » » »	8	70
7	3 ncü » »	8	55
8	4 » » »	8	45
10	Müefettiş muavini	8	35
		41	
<i>Teftiş heyeti kalemi</i>			
10	Mümeyyiz	1	35
11	Tetkik memuru	1	30
12	Memur	2	25
14	»	2	20
		6	

[1] *Evrak müdürlüğü vazifesini görür.*

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>Gümrükler umum müdürlüğü</i>			
3	Gümrükler umum müdürü	1	100
<i>Tarife şubesi müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
7	Müdür muavini	1	55
8	Tarife müzesi âmiri	1	45
10	Mümeyyiz	1	35
11	Tetkik memuru	1	30
12	Memur	1	25
14	»	2	20
		8	
<i>Gümrük işleri şubesi müdürlüğü</i>			
1	Müdür	1	80
7	Müdür muavini	1	55
8	Kısım âmiri [1]	3	45
10	Mümeyyiz	2	35
11	Tetkik memuru	5	30
12	Memur	3	25
14	»	5	20
		20	
<i>Ekonomik işler şubesi müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
9	Muavin	1	40
11	Tetkik memuru	1	30
12	Memur	3	25
14	»	2	20
		8	
<i>Tetkik şubesi müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
7	Muavin	2	55
8	Tetkik âmiri (S. 1)	3	45
9	» » (S. 2)	6	40
11	» memuru	21	30
12	» »	27	25

[1] 1 - İthalât ve transit işleri âmiri,
2 - İhracat ve dahilî ticaret işleri âmiri,
3 - Sair vergiler âmiri.

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
14	Memur	19	20
15	»	11	17,5
		90	
<i>Neşir işleri şubesi müdürlüğü</i>			
1	Müdür [1]	1	55
7	Mütercim [1]	1	55
12	Memur	1	25
		3	
<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
5	Müdür ve muhasib	1	70
7	Muavin	1	55
8	»	1	45
10	Mümeyyiz	6	35
9	Veznedar	1	40
11	Tetkik memuru	18	30
12	Memur (Biri veznedar muavini)	21	25
14	»	10	20
		59	
<i>Zat ve sicil işleri müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
8	Muavin	1	45
10	Mümeyyiz	2	35
11	Tetkik memuru	6	30
12	Memur	9	25
14	»	5	20
		24	
<i>Levazım müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
9	Ayniyat muhasibi	1	40
10	Mümeyyiz	1	35
11	Memur (Üçü tetkik ve biri ambar M.)	4	30
12	» (Biri depo, biri ambar M.)	4	25
14	»	9	20
		20	

[1] *Bu derece maaşı ile istekli bulunmazsa 200 liraya kadar ücretle memur istihdamı caizdir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>TAŞRA MEMURLARI</i>			
5	Başmüdür	2	80
<i>Müdürler</i>			
6	1 nci sınıf müdür	5	70
7	2 » » »	7	55
8	3 ncü » »	8	45
9	4 » » »	10	40
		30	
<i>Müdür muavinleri</i>			
7	1 nci sınıf müdür muavini	6	55
8	2 » » » »	5	45
		11	
<i>Başmemurluklar</i>			
10	1 nci sınıf başmemur	6	35
11	2 » » »	20	30
		26	
<i>Memurluklar [1]</i>			
12	1 nci sınıf memur	85	25
14	2 » » »	21	20
		106	
<i>Muhasibler</i>			
9	1 nci sınıf muhasib	5	40
10	2 » » »	6	35
11	3 ncü » »	12	30
12	4 » » »	4	25
		27	
<i>İcra ve takib memurları [2]</i>			
8	İcra ve takib memuru	1	45
9	» » »	3	40

[1] Veznedarlık vazifesi de üzerlerindedri.

[2] Bu derece maaşı ile ücretli memur istihdamı caizdir.

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
10	İcra ve takib memuru	3	35
11	» » »	1	30
		<hr/>	
		8	

Muayene memurları

7	1 nci sınıf başmuayene memuru	5	55
8	2 » » » »	11	45
9	1 nci sınıf muayene memuru	48	40
11	2 » » » »	144	30
14	3 ncü » » »	129	20
		<hr/>	
		337	

Manifesto memurları

9	1 nci sınıf servis şefi	1	40
10	2 » » »	2	35
11	Memur	12	30
12	»	16	25
14	»	29	20
15	»	6	17,5
16	»	4	16
		<hr/>	
		70	

Ambar ve antrepo memurları

9	Şef (S. 1)	3	40
11	Memur	26	30
12	»	75	25
14	»	109	20
		<hr/>	
		213	

Veznedarlar

11	Başveznedar	3	30
12	Veznedar	16	25
14	»	22	20
		<hr/>	
		41	

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>Muhasebe memurları</i>			
11	Şef (Kısım şefi)	5	30
12	Memur	17	25
14	»	40	20
15	Memur [1]	47	17,5
16	»	8	16
		117	
<i>Memurlar</i>			
10	Şef (Kısım şefi)	6	35
11	» »	14	30
14	Memur	49	20
12	»	26	25
15	»	56	17,5
16	»	29	16
		180	
<i>Kimyagerler [2]</i>			
		Ücret	
5	Başkimyager	300	1 80
6	Kimyager (S. 1)	250	3 70
7	» (S. 2)	200	8 55
8	» (S. 3)	150	8 45
		20	
<i>Kolcular</i>			
17	1 nci sınıf kolcu	250	14
18	2 » » »	100	12
		350	

[1] *Veznedarlık vazifesi de üzerindedir.*

[2] *Bu derece maaşla aranan evsafa istekli bulunmazsa hizmetlerinde yazılı ücretle kimyager istihdamı caizdir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
<i>İhtiyat memurlar [1]</i>			
11	Memur	4	30
14	»	11	20
Umumî yekûn		1849	

[1] *Kadrosu dar veya bir kişi olan uzak idarelerde hastalık gibi fevkalâde ve zarurî sebeblerle işi başından ayrılan memurların vaktinde yerlerine geçerek muamelelerin geri kalmamasını temin ederler. Mutat zamanlarda vekillikce tayin edilen gümrüklerde kendilerine gösterilen o gümrüğe aid işleri görmekte beraber lüzumunda gönderilecekleri yerlere gitmekten çekinmezler.*

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	10 - X 1935 ve 1/104
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - X - 1935 ve 4/1018
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa
	:	2 54
	:	4 135,200:202
	:	5 9:12